

Data publikacji: (11.05. do 18.05.2020r.)

W badanym okresie spadło **2,0 mm** deszczu na jeden metr kwadratowy. Średnia wilgotność powietrza wahała się w przedziale 55-70%. Średnia dobową temperaturę powietrza kształtowała się w przedziale od 5,8 do 11,8 stopni C. Minimalna temperatura powietrza w pierwszym dniu badanego okresu przyjęła **wartość 0.00** W pozostałym okresie było cieplej i minimalna temperatura wahała się w przedziale **1,5 do 5,5 stopni C**. Średnia temperatura powietrza, mierzona przy gruncie, zamknęła się w przedziale **8-12 stopni C**. Temperatura gruntu, mierzona na głębokości 10 cm, podobnie jak w poprzednim okresie, była stabilna i wahała się w przedziale od **10 do 13 stopni C**. W badanym okresie wiatr wiał słabo lub łagodnie. Średnia prędkość wiatru kształtowała się w przedziale **od 1,4 do 2,7m/sek.(5 – 9,7 km/h.)**

Roślina: (Pszenica ozima)

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk

Rośliny na uprawach występują w fazach **BBCH od 32 do 36**. Rośliny znajdują się w fazie strzelania w źdźbło. Są w fazie trzeciego i czwartego międzywęźla. Zróżnicowana faza rozwoju jest skutkiem rozciągniętego terminu siewu. Rośliny na plantacjach powschodziły równomiernie. Rośliny są wyrównane.

Zagrożenia:

W bieżącym okresie pojawiły się skrzypionki Na plantacjach pszenicy ozimej występują 2 gatunki skrzypionek: skrzypionka zbożowa i skrzypionka błękitka. Chrząszcze skrzypionek zimują w ściółce, darni lub między korzeniami. Wiosną, gdy temperatura przekracza 10°C przelatują na rośliny żywicielskie. Jaja składane są od połowy maja do połowy czerwca. Po upływie około 2 tygodni wylęgają się larwy. Szkody na plantacjach powodują zarówno chrząszcze jak i larwy (wyjadanie tkanki miękkiszowej liści). Żerowanie w sprzyjających warunkach rozpoczyna się w II dekadzie kwietnia. Rozwojowi tych szkodników sprzyja ciepła pogoda w okresie wiosny

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania skrzypionek należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji. Zabiegi zwalczające przeprowadza się: w przypadku przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości, tj. stwierdzenia 1-2 larw na 1 źdźbło lub w przypadku stwierdzenia na plantacji masowego wylęgu larw (obserwujemy wówczas larwy obu gatunków). W przypadku walki chemicznej wykorzystywane mogą być preparaty zawierające w swym składzie alfa-cypermetryne, dimetoat.

Roślina: (Jęczmień ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk

Stan uprawy : rośliny znajdują się w fazie rozwojowej : koniec fazy kwitnienia i początku dojrzałości wodnej **BBCH 69-71**

Zagrożenia:

W bieżącym okresie w uprawie jęczmienia ozimego stwierdzono objawy **septoriozy plew**. Choroba pojawiła się po ostatnich opadach deszczu. Choroba objawia się fioletowo brunatnymi soczewkowatymi plamami na plewkach.

Zalecenia:

Należy pamiętać o tym, że w IOR pierwszeństwo mają metody nie chemiczne (agrotechniczne, mechaniczne, fizyczne, biologiczne, hodowlane i inne) a gdy te okażą się niewystarczające, wówczas uzasadnione będzie zastosowanie ochrony chemicznej.

Na plantacjach porażonych zaleca się przerwę w uprawach zbożowych, unikanie sąsiedztwa użytków zielonych i pól z samosiewami zbóż. Zaleca się również wysiew nasion mniej podatnych na septoriozę.

Z bieżących zabiegów należy zalecić zwalczanie chemiczne fungicydami , zawierającymi środki czynne: biksafen, chlorotanolin, fluksapyroksad i inne.

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk

Rośliny rzepaku w uprawach wyrównane. Miejscami występują ślady zniszczeń, charakteryzujące się martwymi liśćmi i uszkodzonymi łodygami, spowodowanych mrozami, które wystąpiły na początku maja. Rośliny znajdują się w fazie kwitnienia - BBCH 67-73. Jest to końcowa faza kwitnienia i 30% łuszczyn osiągnęło typową wielkość.

Zagrożenia:

Chowacz podobnik

Chowacz podobnik jest chrząszczem wielkości 2,5–3 mm, czarnym, ale z powodu owłosienia wydaje się szary. Głowa ryjkowato wydłużona oraz czułki i odnóża są czarne. Na pokrywach skrzydeł są paski równej szerokości z łuskowatymi włoskami (szare) ułożonymi w rzędy. Składane przez samice w łuszczynach jaja są białe, błyszczące i owalne, długości ok 0,5 mm. Larwy chowacza podobnika są beznogie, długości 4–5 mm, białe, łukowato wygięte z jasnobrązową głową. Poczwaraka szkodnika jest biała, długości ok. 4 mm. Wewnątrz łuszczyny żeruje tylko jedna larwa, niszcząc zwykle do 5 zawiązków nasion. Uszkodzone łuszczyny pozostają zamknięte, przedwcześnie żółkną i są lekko zdeformowane. Dorosłe larwy opuszczają łuszczyny i przepoczwarczają się w glebie. W lipcu i sierpniu pojawiają się młode chrząszcze. Chowacz podobnik wykształca jedno pokolenie w roku. Otwory w łuszczynach wydrążone przez chowacza podobnika są drogą do składania jaj przez dużo bardziej szkodliwego przyszcarka kapustnika, ale też drogą porażaną przez szarą pleśń.

Próg szkodliwości:

-obecność 4 chrząszczy chowacza podobnika na 25 roślinach.

Zalecenia:

Określenie momentu nalotu nie jest łatwe, ze względu na rozciągnięty czas trwania inwazji. Zalecana jest systematyczna obserwacja uprawy z częstotliwością 2-3 razy w tygodniu. W przypadku ochrony chemicznej zaleca się zabieg brzegowy wykonany odpowiednim środkiem. Do walki z chowaczem podobnikiem stosować można substancję czynną cypermetrynę, wykorzystać można substancję czynną etofenproks, do walki zastosować można substancję esfenwalerat, acetamipryd, deltametryna.

Pryszczarek kapustnik

Pryszczarek kapustnik jest muchówką komarowatego kształtu długości ok. 1,5 mm, barwy ciemno szarej z pomarańczowym odwłokiem. Szkodnik zimuje w ziemnych kokonach na głębokości do 10 cm. Wylot pierwszego pokolenia, najgroźniejszego dla rzepaku, następuje w początkach kwitnienia i w maju. Wiosna w tym roku wystartowała wcześniej, ale jest chłodno. Samice pryszczarka składają jaja grupkami do łuszczyń, głównie w otwory powstałe po żerowaniu chowacza podobnika, ale samica potrafi także składać jaja do młodych (wielkości do 1–2 cm) nieuszkodzonych łuszczyń, które mają jeszcze bardzo cienką warstwę komórek. O ile w łuszczyńce żeruje jedna larwa chowacza, to larw pryszczarka kapustnika może być w łuszczyńce kilkadziesiąt, nawet 100 sztuk. Larwy szkodnika są na początku przezroczyste, potem kremowobiałe, a najstarsze larwy żółkną. Larwy uszkadzają nasiona i wysysają wewnętrzne ściany łuszczyń. Uszkodzone łuszczyńy są nabrzmięte, skręcone, przedwcześnie żółkną i pękają, a nasiona osypują się.

Szkody wyrządzane są głównie przez pierwsze pokolenie i skupiają się często na obrzeżach pól rzepaku. Uszkodzona łuszczyńca otwiera drogę larwom, które wypadają do gleby, gdzie przędą kokon i przepoczwarzają się. Ruchoma poczwarka wychodzi na powierzchnię gleby, skąd wylatują muchówki. W ciągu roku występują 3 pokolenia pryszczarka kapustnika.

Próg szkodliwości:

- jest 1 muchówka pryszczarka kapustnika na 3–4 rośliny (0,25–0,3 muchówki/1 roślinę).

Zalecenia:

Określenie momentu nalotu nie jest łatwe, ze względu na rozciągnięty czas trwania inwazji. Zalecana jest systematyczna obserwacja uprawy z częstotliwością 2-3 razy w tygodniu. Podczas chemicznej regulacji liczebności szkodników zaleca się stosowanie preparatów w których substancją aktywną jest np. acetamipryd, deltametryna czy tiachloropyd.

Zagrożenia:

Verticilioza rzepaku - choroba rozwija się od fazy początku pąkowania BBCH 52. Chorobie sprzyjają lata suche. Porażone rośliny szybciej więdną i zasychają.

Zalecenia:

Nie opracowano chemicznych metod zwalczania choroby. Z nie chemicznych metod zaleca się odpowiednią agrotechnikę, zwalczanie samosiewów i chwastów kapustowatych. Zalecane jest również stosowanie materiału siewnego kwalifikowanego.

Zgnilizna twardzikowa

Zgnilizna twardzikowa zagraża najmocniej plantacjom rzepaku uprawianym zbyt często po rzepaku. Objawy widoczne są od końca kwitnienia w postaci plam początkowo jasnoszarych, a potem ciemniejących. Zarodniki opadając w kątach liści, przerastają płatki kwiatowe, porażają liście i łodygi. Grzybnia przerasta wewnątrz łodyg niszcząc tkanki przewodzące roślin. Porażone łodygi zamierają i łamią się, a całe rośliny przedwcześnie zasychają. Suche rośliny w łanie zielonego jeszcze rzepaku obserwowane z daleka, to prawie na 100% efekt wyniszczenia roślin przez rozwój sprawcy zgnilizny twardzikowej. Zarodniki zgnilizny twardzikowej rozpoczynają atak przez ewentualne uszkodzenia i rany powodowane przez przymrozki i szkodniki. Potem mają już bardziej dogodne warunki rozwoju i przenoszone przez wiatr idealne lokum znajdują w kątach liści. Tam spadają płatki kwiatowe i stają się dla grzyba pożywką utrzymującą jednocześnie odpowiednią wilgoć. Pierwsze objawy choroby widoczne są na rozgałęzieniach łodyg i w kątach liści. Po żniwach skleroty zgnilizny twardzikowej pozostają w glebie i zachowują żywotność do ok. 7–8, nawet do 10 lat.). Zarodniki te rozprzestrzeniają się przez wiatr. Rozwojowi zgnilizny twardzikowej sprzyja szczególnie wysoka wilgotność gleby i powietrza oraz umiarkowane temperatury od 5 do 25 st. C w okresie kwitnienia rzepaku. Pierwszy etap infekcji ma często charakter utajony, a charakterystyczne objawy widoczne są dopiero, kiedy grzybnia przerośnie wewnątrz łodyg. Objawów zgnilizny twardzikowej trzeba szukać na łodygach, w łodygach, na łuszczynach, no i oczywiście na liściach, zwłaszcza kątowych. Liście zaatakowane przez zgniliznę twardzikową po prostu zamierają do góry od miejsca, w którym grzyb się umiejscowił. W przypadku zgnilizny, występuje też obfity nalot grzybni, a przy verticiliozie na liściach tego nie ma. Atak zgnilizny twardzikowej związany jest z wilgotnością panującą w czasie opadania płatków

Próg szkodliwości

Sprawcę zgnilizny twardzikowej zwalcza się od momentu pąkowania do początku opadania płatków kwiatowych. Pierwsze oznaki choroby są ostatecznym wskazaniem do zabiegu, tj. próg szkodliwości stanowi 1% roślin z objawami choroby lub 1–5 apotecjów na 1 m².

Zalecenia:

W rejonach intensywnej uprawy rzepaku i występowania w latach poprzednich tej choroby oraz uprawy odmiany podatnej na porażenie przez sprawcę zgnilizny twardzikowej wskazane jest wykonanie zabiegu profilaktycznego zawierającego jedną z substancji aktywnych azoksystrobina, tebukonazol, izopirazam, procchloraz, tiofanat metylowy

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

